

Bekendtgørelse om kompetencekrav til ansatte, der yder investeringsrådgivning og formidler information om visse investeringsprodukter¹

I medfør af § 43, stk. 4, og § 373, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1447 af 11. september 2020, som ændret ved lov nr. 2110 af 22. december 2020 og lov nr. 1155 af 8. juni 2021, § 46 og § 270, stk. 1, i lov nr. 1155 af 8. juni 2021 om fondsmæglerselskaber og investeringservices og -aktiviteter, og § 6, stk. 2, og § 26, stk. 4, i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, jf. lovbekendtgørelse nr. 379 af 2. april 2020, fastsættes:

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse på pengeinstitutter, investeringsforvaltningsselskaber, forvaltere af alternative investeringsfonde, der yder investeringservice omfattet af bilag 1 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringservices og -aktiviteter og fondsmæglerselskaber her i landet, som yder følgende til detailkunder:

- 1) Investeringsrådgivning om investeringsprodukter eller porteføljer af investeringsprodukter, jf. dog stk. 4.
- 2) Rådgivning om puljer, jf. § 2, nr. 3, i bekendtgørelse om visse skattebegunstigende opsparingsformer i pengeinstitutter.
- 3) Formidling af information om investeringsprodukter.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder også anvendelse på:

- 1) En filial af et kreditinstitut og et investeringsselskab, der er meddelt tilladelse til at yde eller udføre investeringservice og -aktiviteter i et land inden for Den Europæiske Union eller i et land, som Unionen har indgået aftale med på det finansielle område, når filialen yder aktiviteterne nævnt i stk. 1, nr. 1-3, her i landet.
- 2) En filial af et kreditinstitut og et investeringsselskab, der er meddelt tilladelse til at yde eller udføre investeringservice og -aktiviteter i et land uden for Den Europæiske Union, som Unionen ikke har indgået aftale med på det finansielle område, når filialen yder aktiviteterne nævnt i stk. 1, nr. 1-3, her i landet.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse på tilknyttede agenter, jf. § 10, nr. 12, i lov om finansiel virksomhed, samt investeringsrådgivere og finansielle rådgivere, jf. § 2, nr. 1 og 3, i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere, i det omfang de yder de i stk. 1 nævnte tjenesteydelser til detailkunder.

Stk. 4. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på rådgivning om realkreditobligationer, særligt dækkede realkreditobligationer (SDRO'er), særligt dækkede obligationer (SDO'er) eller pantebreve, når dette sker i tilknytning til og som forudsætning for udførelse af kunders optagelse, indfrielse eller omlægning af et lån med pant i fast ejendom.

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Investeringsprodukter:
 - a) Instrumenter, jf. bilag 2 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringservices og -aktiviteter.
 - b) Strukturerede indlån.

¹ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU, EU-tidende 2014, nr. L 173, side 349.

c) Garantbeviser.

d) Andelsbeviser.

e) Pantebreve.

2) Detailkunde: En kunde, som hverken er en professionel kunde eller godkendt modpart, jf. bilag 1 og 2 til bekendtgørelse om investorbekyttelse ved værdipapirhandel.

3) Investeringsrådgivning: Personlige anbefalinger til en kunde enten på anmodning eller på investeringsrådgiverens eget initiativ af en eller flere transaktioner i tilknytning til finansielle instrumenter, jf. bilag 2 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringservice og -aktiviteter, og strukturerede indlån.

4) Personlig anbefaling: Anbefaling, der gives til en person i dennes egenskab af investor, som tager udgangspunkt i personens egne omstændigheder og som udgør en anbefaling til at tage et af følgende skridt:

a) at købe, sælge, tegne, udveksle, indløse, beholde eller garantere et bestemt finansielt instrument, eller

b) at udøve eller undlade at udøve en rettighed, der skyldes et bestemt finansielt instrument, til at købe, sælge, tegne, udveksle eller indløse et finansielt instrument.

5) Formidling af information: Direkte information til kunder om investeringsprodukter eller accessoriske tjenesteydelser enten på anmodning fra kunden eller på initiativ af virksomheden i forbindelse med ydelsen af en af de tjenester og aktiviteter, der er anført i bilag 1 og 2 i lov om fondsmæglerselskaber og investeringservices og -aktiviteter.

6) Komplekse investeringsprodukter: Investeringsprodukter, hvor der er risiko for at tabe mere end det investerede beløb, eller produkttyper, som er vanskelige at gennemskue, jf. denne bekendtgørelses bilag 4.

Kompetencekrav

§ 3. Virksomheden skal sikre, at de af dens ansatte, der yder investeringsrådgivning, rådgivning om puljer eller formidler information om investeringsprodukter, jf. § 1, stk. 1, nr. 1-3 er i stand til at yde en forsvarlig rådgivning, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Den ansatte skal have 6 måneders dokumenteret fuldtidserfaring med ydelsen af den tjenesteydelse, som den ansatte yder efter § 1, stk. 1, nr. 1-3, og kompetencer inden for følgende områder:

1) Relevant lovgivning.

2) Investeringsprodukter.

3) Økonomisk forståelse.

Stk. 3. Ansatte, der yder investeringsrådgivning og rådgivning om puljer, jf. § 1, stk. 1, nr. 1-2, skal have kompetencer som nævnt i denne bekendtgørelses bilag 1.

Stk. 4. Ansatte, der formidler information om investeringsprodukter, jf. § 1, stk. 1 nr. 3, skal have kompetencer som nævnt i denne bekendtgørelses bilag 2.

Stk. 5. Virksomheden skal mindst én gang om året vurdere, om den ansatte lever op til kravene i stk. 2-4.

Stk. 6. Såfremt den ansatte ikke har kompetence eller relevant erfaring i medfør af stk. 2, kan den ansatte yde investeringsrådgivning, rådgivning om puljer og formidling af information, jf. stk. 1, under opsyn af en medarbejder, der opfylder kompetencekravene i stk. 1-4, i en periode på højst fire år.

Dokumentation

§ 4. Virksomheden skal udarbejde en forretningsgang for et systematisk uddannelsesforløb, der sikrer, at alle virksomhedens ansatte, der yder investeringsrådgivning om investeringsprodukter, der ikke er komplekse investeringsprodukter, eller yder rådgivning om puljer eller investeringsrådgivning om porteføljer af investeringsprodukter, der ikke er komplekse investeringsprodukter, har de kompetencer, der fremgår af § 3, stk. 2 og 3. Virksomheden skal sikre, at disse ansatte har gennemgået uddannelsesforløbet, inden de begynder at yde investeringsrådgivning eller rådgivning om puljer.

§ 5. Ved udarbejdelsen af forretningsgangen for et systematisk uddannelsesforløb, jf. § 4, skal virksomheden endvidere sikre, at alle virksomhedens ansatte, der formidler information om investeringsprodukter, har de fornødne kompetencer, jf. § 3, stk. 4. Virksomheden skal sikre, at disse ansatte har gennemgået uddannelsesforløbet, inden de begynder at formidle information om investeringsprodukter.

§ 6. Ansatte, der forud for ansættelse hos en virksomhed har gennemgået et uddannelsesforløb efter § 4 eller § 5, hos en anden virksomhed, kan yde investeringsrådgivning eller rådgivning om tilsvarende produkter og formidle information om investeringsprodukter uden at skulle gennemgå uddannelsesforløbet igen hos den nye virksomhed.

§ 7. Virksomheden skal sikre, at virksomhedens ansatte, der yder investeringsrådgivning om komplekse investeringsprodukter som nævnt i denne bekendtgørelses bilag 4, har bestået en prøve udbudt af en af Finanstilsynet godkendt prøveudbyder, jf. § 8, der dokumenterer, at den ansatte besidder de fornødne kompetencer om de investeringsprodukter, den ansatte rådgiver om, jf. bilag 1. Prøven skal bestås, inden den ansatte begynder at yde rådgivning.

Stk. 2. Med tre års mellemrum skal den ansatte bestå en ny prøve, jf. stk. 1, der dokumenterer, at den ansatte fortsat besidder de fornødne kompetencer, jf. bilag 1.

§ 8. En prøveudbyder, som ønsker at forestå prøven nævnt i § 7, skal ansøge Finanstilsynet om godkendelse som prøveudbyder. Finanstilsynet godkender efter rådgivning fra uddannelsesudvalget, jf. § 9, stk. 1, rammerne for afholdelsen af en prøve, jf. bilag 3. Finanstilsynet godkender efter rådgivning fra fagudvalget, jf. § 10, de detaljerede læringsmål til de enkelte investeringsprodukter, jf. bilag 1. Ved fagudvalgets vurdering af, om de detaljerede læringsmål for investeringsprodukterne i prøveudbyderens prøve lever op til bekendtgørelsen, vil der blive lagt vægt på, at den ansatte, som aflægger prøven, opnår kompetencer svarende til kompetencerne anført i bilag 1.

Stk. 2. En ansøgning om godkendelse som prøveudbyder, jf. stk. 1, skal redegøre for samtlige forhold, der er anført i bilag 1 og 3. De detaljerede læringsmål for investeringsprodukterne skal ved indsendelsen til godkendelse af Finanstilsynet være ledsaget af en udtalelse fra en alment anerkendt ekspert inden for investering, der attesterer, at målene lever op til kravene i bilag 1.

Stk. 3. Prøveudbyderen skal hvert år over for Finanstilsynet redegøre for, hvilke ændringer af prøven udbyderen har foretaget i forhold til de af Finanstilsynet godkendte detaljerede læringsmål til de enkelte investeringsprodukter og rammerne for afholdelsen af prøven. Hvis prøveudbyderen ikke længere opfylder de detaljerede læringsmål til de enkelte investeringsprodukter, jf. bilag 1, og rammerne for afholdelsen af prøven, jf. bilag 3, kan Finanstilsynet inddrage godkendelsen som prøveudbyder.

§ 9. Finanstilsynet udnævner et uddannelsesudvalg. Udvalget består af 6 medlemmer. Udvalgets medlemmer udnævnes efter, at hver af følgende organisationer har indstillet et medlem til udvalget:

- 1) Finansforbundet.
- 2) Finans Danmark.
- 3) Finanssektorens Arbejdsgiverforening.
- 4) Forbrugerrådet.
- 5) Den danske Fondsmæglerforening.
- 6) Dansk Aktionærforening.

Stk. 2. En repræsentant for Finanstilsynet er formand for uddannelsesudvalget.

§ 10. Finanstilsynet udnævner efter indstilling fra organisationerne nævnt i § 9, stk. 1, et fagudvalg, der består af én formand og to menige medlemmer, der alle er alment anerkendte eksperter inden for investering.

§ 11. Finanstilsynet sekretariatsbetjener udvalgene nævnt i §§ 9 og 10.

§ 12. Finanstilsynet fører et register over ansatte, der har bestået en prøve godkendt efter § 8.

Tilsyn og straffebestemmelser

§ 13. Finanstilsynet kan give påbud om berigtigelse af forhold, der er i strid med § 3, stk. 1 og 2, og §§ 4, 5 og 7.

§ 14. Overtrædelser af § 4, stk. 1, 2. pkt, § 5, stk. 1, 2. pkt og § 7 straffes med bøde.

Stk. 2. Med bøde straffes den, der undlader at efterkomme et påbud efter § 13.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2022.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 864 af 23. juni 2017 ophæves.

Erhvervsministeriet, den X. december 2021

Simon Kollerup

/ Hans Høj

Bilag 1

Kompetencekrav til de af virksomhedens ansatte, der yder investeringsrådgivning om investeringsprodukter og rådgivning om puljer, jf. § 3, stk. 3.

De af virksomhedens ansatte, der yder investeringsrådgivning om investeringsprodukter og rådgivning om puljer, skal have følgende kompetencer:

- 1.) En forståelse af de vigtigste egenskaber og risici ved de investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales, herunder generelle skattemæssige konsekvenser for kunden i forbindelse med transaktioner.
- 2.) En viden om de samlede omkostninger og gebyrer, der skal afholdes af kunden i forbindelse med den type investeringsprodukt eller pulje, der tilbydes eller anbefales, og omkostningerne i forbindelse med ydelse af investeringsrådgivning og andre beslægtede tjenester.
- 3.) En viden om, hvordan den type investeringsprodukt eller pulje, som virksomheden stiller til rådighed, kan være egnet til kunden, efter at have vurderet de relevante oplysninger fra kunden i forhold til de mulige ændringer, der kan have fundet sted, siden de relevante oplysninger blev indhentet.
- 4.) En forståelse af, hvordan de finansielle markeder fungerer, og hvordan de påvirker værdien og prisfastsættelsen af de investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales kunder.
- 5.) En forståelse af virkningen af økonomiske tal samt nationale, regionale og globale hændelser for markederne og værdien af investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales til kunder.
- 6.) En forståelse af forskellen mellem hidtidige resultater og fremtidige resultatscenarier samt prognosers begrænsninger.
- 7.) En forståelse af problematikker i forbindelse med markedsmisbrug og bekæmpelse af hvidvaskning af penge.
- 8.) Evne til at vurdere data, der er relevante for den type af investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales kunder, såsom dokumenter med central investorinformation, prospekter, årsregnskaber eller finansielle data.
- 9.) En forståelse af specifikke markedsstrukturer for den type af investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales til kunder, og, hvor det er relevant, deres handelssystemer eller eksistensen af eventuelle sekundære markeder.
- 10.) Et grundlæggende kendskab til principperne for værdiansættelse af den type af investeringsprodukter og puljer, der tilbydes eller anbefales til kunder.
- 11.) En forståelse af grundlaget for porteføljepleje, herunder være i stand til at forstå konsekvenserne af spredning på individuelle investeringsalternativer.
- 12.) Et grundlæggende kendskab til relevant lovgivning.

Bilag 2

Kompetencekrav til ansatte, der formidler information om investeringsprodukter, investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser i virksomheden jf. § 3, stk. 4.

De af virksomhedens ansatte, der formidler information om investeringsprodukter, investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser, skal have følgende kompetencer:

- 1.) En forståelse af de vigtigste egenskaber, risici og træk ved de investeringsprodukter, om hvilke de formidler information gennem virksomheden, herunder generelle skattemæssige konsekvenser og omkostninger, der skal afholdes af kunden i forbindelse med transaktioner. Der bør udvises særlig omhu, når der informeres om produkter, som er kendetegnet ved en højere grad af kompleksitet.
- 2.) En forståelse af de samlede omkostninger og gebyrer, der skal afholdes af kunden i forbindelse med transaktioner med et investeringsprodukt, eller i forbindelse med investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser.
- 3.) En forståelse af egenskaberne og omfanget af investeringservice eller accessoriske tjenesteydelser.
- 4.) En forståelse af, hvordan de finansielle markeder fungerer, og hvordan de påvirker værdien og prisfastsættelsen af de investeringsprodukter, om hvilke de formidler information til kunder.
- 5.) En forståelse af virkningen af økonomiske tal samt nationale, regionale og globale hændelser for markederne og værdien af de investeringsprodukter, om hvilke de formidler information til kunder.
- 6.) En forståelse af forskellen mellem hidtidige resultater og fremtidige resultatscenarier samt prognosers begrænsninger.
- 7.) En forståelse af problematikker i forbindelse med markedsmisbrug og bekæmpelse af hvidvaskning af penge.
- 8.) Evne til at vurdere data, der er relevante for de investeringsprodukter, om hvilke de formidler information til kunder, såsom dokumenter med central investorinformation, prospekter, årsregnskaber eller finansielle data.
- 9.) En forståelse af specifikke markedsstrukturer for de investeringsprodukter, om hvilke de formidler information til kunder, og, hvor det er relevant, deres handelssystemer eller eksistensen af eventuelle sekundære markeder.
- 10.) Et grundlæggende kendskab til principperne for værdiansættelse af den type af investeringsprodukter, som den information, de formidler, vedrører.
- 11.) Et grundlæggende kendskab til relevant lovgivning.

Rammerne for afholdelse af prøven, jf. § 8.

Rammerne for udarbejdelse og afholdelse af prøve

- 1.) Prøveudbyderen må kun anvende en prøve, som forinden har været forelagt en alment anerkendt ekspert inden for investering, der har attesteret, at prøven opfylder de detaljerede læringsmål for investeringsprodukterne. Prøven skal udformes som en multiple choice-test, der kan dokumentere de kompetencer, der fremgår af bilag 1.
- 2.) Senest to måneder før afholdelse af den første prøve skal prøveudbyderen offentliggøre de detaljerede læringsmål til de enkelte investeringsprodukter samt et eksempel på den prøve, der udbydes.
- 3.) En prøveudbyder må ikke prøve ansatte i virksomheder, som udbyderen er koncernforbundet med, jf. § 5 a i lov om finansiel virksomhed.
- 4.) En ansat der tre gange ikke har bestået prøven, må først gå op til prøven et år efter seneste forsøg. Prøveudbyderen opretter sammen med eventuelt øvrige prøveudbydere et register over ansatte, der har aflagt prøven uden at bestå denne.
- 5.) Udbyderen skal endvidere dokumentere, at prøven afholdes under forsvarlige rammer. Der vil herved blive lagt vægt på, at afholdelsen af prøven sker under forhold, der sikrer, at den ansatte ikke kan modtage hjælp ved besvarelsen af prøven.
- 6.) Udbyderen skal opbevare bevis for bestået prøve og umiddelbart efter, at prøven er bestået, udlevere dette til Finanstilsynet, den ansatte og den ansattes arbejdsgiver, med mindre særlige forhold taler herimod.

Komplekse investeringsprodukter

Komplekse investeringsprodukter er investeringsprodukter, hvor der er risiko for at tabe mere end det investerede beløb, eller produkttyper, som er vanskelige at gennemskue.

Følgende produkter anses som komplekse produkter:

- 1) Aktier, som ikke er optaget til handel på et reguleret marked (herunder handel på multilaterale handelsfaciliteter (MHF)).
- 2) Aktieswaps og swaps på aktieindeks.
- 3) Andele i alternative investeringsfonde (AIF'er).
- 4) Andele i kapitalforeninger, som ikke investerer i henhold til investeringsbegrænsningerne i medfør af §§ 157 a og 157 b i lov om finansiel virksomhed.
- 5) Andele i udenlandske investeringsinstitutter, som ikke investerer i henhold til investeringsbegrænsningerne i medfør af §§ 157 a og 157 b i lov om finansiel virksomhed.
- 6) Anpartar i eksempelvis skibe, ejendomsprojekter m.v.
- 7) Certifikater.
- 8) Contingent convertibles (CoCo's).
- 9) Contract For Difference (CFD'er).
- 10) Credit Default Swap (CDS'er).
- 11) Enhver anden derivataftale, som vedrører klimatiske variabler, fragtrater, emissionstilladelser eller inflationsrater eller andre økonomiske statistikker.
- 12) Erhvervsobligationer, som ikke er handlet på et reguleret marked (herunder handel på multilaterale handelsfaciliteter (MHF)).
- 13) Ethvert andet instrument omfattet af bilag 2, nr. 4-11, i lov om fondsmæglerselskaber og investerings-services og -aktiviteter.
- 14) Andele i kollektive investeringsordninger (herunder Exchange Traded Funds (ETF'er)), der ikke er godkendt efter UCITS direktivet.
- 15) Exchange Traded Notes.
- 16) Fremtidige renteaftaler (FRA'er).
- 17) Inflationsswaps.
- 18) Strukturerede indlån, der enten har en kompleks afkaststruktur* og/eller vanskeligt gennemskuelige omkostninger forbundet med førtidig opsigelse**.
- 19) Optioner, futures, og terminsforretninger på f. eks. valuta, aktier, obligationer, andre værdipapirer, afkast, renter, indeks og råvarer.
- 20) Pantebreve.
- 21) Renteswaps.
- 22) Repo'er.
- 23) Råvareswaps.
- 24) Strukturerede obligationer.
- 25) Strukturerede UCITS.
- 26) Swaptioner.
- 27) Tegningsretter på investeringsprodukter i rød kategori.
- 28) Total Return Swaps.

29) Valutaswaps (udveksling af betalinger i forskellige valutaer).

30) Warrants.

* Et struktureret indlån skal anses som havende en kompleks afkaststruktur, hvis det indeholder et eller flere af følgende karakteristika:

- Hvis der er to eller flere variable, som er afgørende for afkastet, eksempelvis to indeks, som skal slå benchmark.
- Hvis der er et komplekst forhold mellem den relevante variabel og afkastet. Dette er eksempelvis tilfældet, hvis den indeholder en eller flere tærskelværdier, som skal nås undervejs, eller hvis andelen af afkastet kan ændres under bestemte forhold.
- Hvis den underliggende variabel, som er bestemmende for, om der kan opnås afkast, må forventes at være uvant eller svært gennemskuelig for den gennemsnitlige detailinvestor, som f.eks. et nichemarked, et internt indeks eller benchmark, som ikke er offentligt tilgængeligt, et syntetisk indeks eller et teknisk mål såsom prisvolatiliteten på et aktiv.
- Hvis aftalen giver pengeinstituttet ret til ensidigt at opsige indlånsaftalen inden udløbsdatoen.

** Udtrædelsesomkostninger forbundet med førtidig opsigelse af et struktureret indlån vil blive betragtet som værende svært gennemskuelige, medmindre en af følgende forhold gør sig gældende:

- Omkostningerne er en på forhånd fastsat sum.
- Omkostningerne er en på forhånd fastsat sum for hver måned, der resterer af indlånsaftalen.
- Omkostningerne er en fastsat procentdel af det indskudte beløb.